

ΣΦΑΙΡΑ

ΑΘΗΝΑΙ 1919.—ΕΤΟΣ 1ον ΑΡΙΘ. 27

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 6 ΙΟΥΛΙΟΥ

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ ΛΕΠΤΑ 20

Επιστολαί και επιταγαί απ' ευθείας
προς την Διεύθυνσιν

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΠΑΡΑ ΤΗ ΠΛΑΤΕΙΑ ΟΜΟΝΟΙΑΣ
Ὁδὸς Ἁγίου Κωνσταντίνου ἀριθ. 7.

ΕΓΓΡΑΦΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ Ἐτησίᾳ δρ. 10.— Ἐξάμ. δρ. 5
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ > 15.— > 8

Γίνονται δεκταί και συνδρομαί δι' ὠρισμένον
ἀριθμὸν φύλλων, καθοριζόμενον
ὑπὸ τῶν ἐγγραφομένων

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΑΝΤΩΝΙΟΣ Μ. ΣΥΡΙΓΟΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΜΙΚΡΑΙ ΕΥΤΥΧΙΑΙ

ΚΡΙΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ
ΟΙ ΑΛΛΟΙ ΜΕ ΤΕΣ ΑΞΙΩΣΕΙΣ

Περιοδικά και νέοι

Φιλ.

Εξαχριστώ πάρα-πολύ για την έμπνευσι...
Στα κινικά αυτά κείμενα μισή ώρα...

Μαροτσι, 1, 7, 1919.

Δικός σου

Ηρ. Ν. Αποστολίδης

Η κατάπτωσης που παρατηρήθη ιδίως τα...
έτη του πολέμου σ' όλες τις εκδηλώσεις της...

Όλα' ως δούμε την ύλη τί είναι εις ποιότητα...
Ο Τολστόι στο «Τί είναι τέχνη», πήρε επί...

είδος φράσκει δανεικό, εθρεία καμιά, άφηρη...
ματικών τρόπων ξεραιλα και ξεμποζιλιασμα...

ΠΑΛΗΝ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ
ΤΟ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΤΙΚΟ

Μ. Μαλακιάση

Η κόρη ενός θαλασσοπόδ' κ' ενός λιμνιώτη η αδελφή...
Κ' η μουσικοθηλάτρα...

Χηράμενη της έρωτας κ' απ' την παλιά κατοικιά...
Στο πατρικό ρημάδι...

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΑΝΑΓΩΣΤΩΝ

Εσθ σκοτάδι

Όλα ορθώθηκαν γύρω μου... το καντηλάκι...
κι' αυτό ξεψυχημένο, ξεψυχάει...

3ος ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ
ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΡΑΝΤΕΒΟΥ

Με την όλιγον καταπελτώδη έκθεση της...
κριτικής επίτροπής επί του δευτέρου φιλολο...

Ός προς δε τα καθέκαστα, ίδου:
Μιά φορά κ' έναν καιρό οι νέοι δεν ξεμ...

Δεν άγιστά και με ρωτούν:
Θέλεις για ν' αγαπήσης...

Ότι Τί μακρινή που είν' η Αιώνιότης...
Μα τα όρατα σου μάτια άνοιγουν τέλος...

Κινηματογράφος μας

Όταν φλόγεθ τήθ κολάθεσθ...
όλο μιάθ περιδίζώνουν...

Κι' ο κόσμος ειθ τή Φάληρα...
τρέχει θάν λυθθαζόμενθ...

Επιφελούντα δέ πολλοί...
απ' τή θυνωθιζμό...

Όλα κ' οι άλλθ εκδύογθ...
κώδξμο πολών τρωθούθ...

ΣΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ
Η χαρωπή στιγμή

Στόν όμθ μου τή μέσοπο γυρμένο...
κι' όταν το χέρι μου σφίγγη...

Τα όρατα σου μάτια άνοιγουν για πάντα...
για παντα ξανακλείουν...

Ό! Τί μακρινή που είν' η Αιώνιότης...
Μα τα όρατα σου μάτια άνοιγουν τέλος...

Ό! Πάλι... Το χέρι σου σφίγγει τή δική μου!...
Κλεισ, κλεισ γρήγορα τα μάτια...

ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΑ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ

Ελέγαμεν διά τους Έλληνας ήθοποιούς...
οι περισσότεροι απ' αυτούς, έχοντες πεποιθή...

Ό κ. Θωμάς Οικονόμου και ο κ. Εδύτιος...
Βονασέρας, θα μού πητε, οι δύο άριστοι έρ...

μετά ήμειθον τρωθούθ...
λίγη δροσιά να τρέψουν...

Κι' είδανε τα μάτια μασ κι' άλλα περιθόττερα...
κ' ελπαμε: Θεέ μου, φύβα λίγο δροσερότερα...

Ο Κλεάνθηθ

Όταν φλόγεθ τήθ κολάθεσθ...
όλο μιάθ περιδίζώνουν...

Ό! Τί μακρινή που είν' η Αιώνιότης...
Μα τα όρατα σου μάτια άνοιγουν τέλος...

Ό! Πάλι... Το χέρι σου σφίγγει τή δική μου!...
Κλεισ, κλεισ γρήγορα τα μάτια...

ΜΙΚΡΑ ΜΥΣΤΙΚΑ
ΕΡΩΤΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΕΙ

Εδώ κύριοι, τό τρομερόν και φοβερόν θε...
ρίον, τό όποιον τό έρωτεϊς και σου άπαντεϊ...

Τρία νατάκια, που μένον τον ύπουργέον...
των Ναυτικών, του έγραφαν μίαν γραφήν...

Όμως μπροστά στους τρεϊζαζή...
δέν παρουν συμφωνία...

Ερωτεϊς: Ένα ραντεβού κατά μόνας χρεϊά...
τεται προς εζήγησιν...

Εάν δέν έχησ τή άτύχημα...
πολύ-πολύ να μοιάζης με τον άλλο...

Και άλλοι πολλοί έρωτουν, εις τους όποιους...
θ' άπαντήσθ το θεορίον εις τό προσέξθ...

Μία άδωά άάαντεις

Ό άνδρας σου εινε διακριτικός...
άπάναντι σου...

ΜΙΑ ΔΙΑΣΩΘΕΙΣΑ ΕΡΩΜΕΝΗ ΤΟΥ ΑΦΗΓΕΙΤΑΙ ΠΩΣ ΤΗΝ ΚΑΤΕΚΤΗΣΕ

Ένα χαμένο ραντεβού

Δέν υπήρχεν αμφιβολία ότι και εις την υπόθεσιν Λανδρὺ θὰ παρουσιάζοντο αἱ αὐταὶ καὶ μεγαλειότεραι δυσχέρειαι. Διότι δέν εἶνε μικρὰ ἀπαίτησις μιὰ γυναῖκα, ὁποιαδήποτε, νὰ ῥῆγῃ καὶ νὰ ὁμολογήσῃ, δημοσίᾳ δὲ — διότι τίποτε δέν κρύπτεται ἀπ' τὰς ἐφημερίδας, αἱ ὁποῖαι πλειστάκις καὶ προηγούνται τῆς ἀστυνομίας—ὅτι ὑπῆρξε φίλη τοῦ Λανδρὺ.

Τὸ μυστικὸν μίᾶς ἐξ αὐτῶν, τῆς δνίδος Ντεσσάν—ἡ διεύθυνσις τῆς ὁποίας, ὡς εἶδομεν, ἦτο ἀποτυπωμένη εἰς στουπόχαρτον εἰσοδείην εἰς τὴν βίλλαν τοῦ Γκαμπαί—ἀπεκαλύφθη ὡς ἑξῆς:

Εἰς τὴν ὁδὸν Μωμπαίξ 32, ἐλήφθη ἐπιστολὴ ἀπευθυνομένη πρὸς τὸν κ. Λουκ. Γκαυγιέ, βιομηχανόν, ἣτις καὶ κατεσχέθη παρὰ τῆς ἀστυνομίας. Ἡ γράφουσα ἐξέφραξε τὴν ἐκπληξίν τῆς, διότι ὁ κ. Γκαυγιέ δέν εἶχεν εἶλθῃ εἰς τὸ ραντεβού πού εἶχε δώσει.

Ειδύλλιον στὸ Μετρό

Ἡ δνὶς Ντεσσάν ἀφηγήθη τὰ κατ' αὐτὴν μὲ πολλὴν παρησίαν, ἀλλ' ὄχι καὶ χωρὶς κάποιαν συγκίνησιν, ἐνόσφ ἐσκέπτετο ὁποῖον κίνδυνον διέφηνεν.

—Εἶδα νὰ γράφεται, εἶπεν, ὅτι ὁ Λανδρὺ ἦτο γόης. Δέν μπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε ὡς ποῦ σημεῖο ὁ χαρακτήρισμός αὐτοῦ εἶνε κατώτερος τῆς ἀληθείας. Σὰς βεβαίῳ λοιπὸν ὅτι ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς εἶχε κάτι τι τὸ διαβολικὸν ἐπάνω του. Σὰς ἐσαγήνευε, σὰς εἰλικυε, χωρὶς νὰ μπορεῖτε ν' ἀντισταθῆτε. Ἦτο μάταιον... Ἀλλ' ἂς διηγηθῶ καλύτερα πὼς τὸν ἐγνώρισα ἐγώ.

—Κατὰ τὰς 10 τὸ πρωὶ πῆρα τὸ Μετρό γιὰ νὰ γυρίσω στὸ σπῆτι. Ὅταν μῆκα βρέθηκα μπρὸς σ' ἕναν κύριον μελαχροινόν, μᾶλλον νέον, ντυμένον τῆς ὥρας, ὁ ὁποῖος μοῦ φάνηκε ἐξαιρετικὰ ὑποζωητικὸς—σηκώθηκε ἀμέσως καὶ μούδωσε τὴ θεοί του. Σὲ λίγο ἀκουσα μερικὰ λόγια πού δέν κατάλαβα καὶ καλά, συγχρόνως δὲ ἐννοιῶσα ὅτι κάποιος μὲ τραβοῦσε ἀπ' τὸ μανίκι τῆς ζακέτας μου. Σήκωσα τὰ μάτια καὶ τὸν εἶδα. Μὲ κῦτταξε τρυφερά, χαμογελῶντας, καὶ μοῦ φάνηκε τόσο συμπαθητικὸς, τί νὰ σὰς πῶ, μοῦ κατέκτησε τὴν ἐμπιστοσύνην μου ἀμέσως.

Κ' εἶπε, ἔλεγε...

—Γύρω μας, τὸν παρατηροῦσαν ἐπίσης μετὰ συμπαθείας. Αἱ γυναῖκες πρόσεχαν μιὰ αὐτὸν καὶ μιὰ ἐμένα, προσπαθοῦσαν ν' ἀκούσουν τί μοῦ εἶπε, σὰν νὰ ζήλευαν πού πρόσεχε μόνο ἐμένα. Κ' ἦσαν ἐκεῖ μέσα τόσες γυναῖκες, κοριτσάκια, νοστιμούλες. Μιὰ μάλιστα τὸν κῦτταξε τόσο προκλητικὰ, ἀφήνοντας ἐπίτηδες τὴν γάμπια τῆς νὰ φαίνεται ὡς ἀπάνω... Ἀλλ' αὐτὸς κῦτταξε ἐμένα. Ἄ, ἔδειχνε πὼς ἦταν πολὺ ἄνδρας. Σὰς κατακοῦσε ἀμέσως. Κ' εἶλεγε... τί λόγια ἦταν ἐκεῖνα... Ὅλες εἶχαν νὰ τ' ἀτιά τ' αὐτὸν ν' ἀκούσουν τί εἶλεγε...

—... ἀλλ' ὅμως... δυστυχῶς... δέν μπορεῖ νὰ μιλήσῃ κανεὶς ἐδῶ μέσα! Σὰς ἱκετεύω, κάντε μου τὴ χάρι νὰ κατεβῆτε στὸν πρῶτο σταθμό...

—Ἐκανε κίνημα δυσανασχετήσεως.

—Γιὰ τὸν Θεὸ, μὴ φωνάζετε... δέν σὰς ἐζητήσα παρὰ μιὰ στιγμή, γιὰ νὰ σὰς εἶπω ἕναν λόγο. Ὡ, θὰ μὲ κάμνατε εὐτυχῆ, ἂν μοῦ χαρίζατε μιὰ στιγμή. Πιστεύσατέ με Δνίς, εἶμαι ὄνειροπόλος ἴσως, ἀλλ' ἄνωτερος ποταπὸν σκέψεων...

Ὅπου τὰ χεῖλη λέγουν «ναί»

—Δέν εἶχα, σὰς βεβαίῳ, καμμίαν διάθεσιν νὰ κάμω τὴν γνωριμίαν του, κ' ἦμουν ἀποφασισμένη νὰ μὴ τοῦ κάμω τὴν χάρι. Ἀλλ' ὅταν τὸ τραῖνο ἐσταμάτησε στὴν Ὀπερά, γύρισα καὶ μὲ κῦτταξε μ' ἕναν τρόπο... Τὸ βλέμμα του ἐκεῖνο μ' ἐκλόνησε ὀλόκληρη, μὲ κατεκυρίωσε — ἕνα περίεργον πρᾶγμα, δέν φαντάζεσθε... Ἐλεγα μέσα μου: «ὄχι», κ' ὅμως τὰ χεῖλη μου λέγαν «ναί»! Μὲ τραβοῦσε, δέν ἔχω πῶς...

Ὅπωςδήποτε, ὅταν βγῆκε, δέν μπόρεσα, τὸν ἠκολούθησα!

—Τί μοῦ εἶπε, Θεέ μου, τί μοῦ εἶλεγε... Τὰ λόγια του, τί λόγια, κύριέ μου, μαγεία—μὲ χαϊδεῦσαν, μὲ μεθοῦσαν, μὲ συνέπεραν χωρὶς νὰ τὸ θέλω... Μ' εἶχε φέρει σὲ τέτοια διάθεσι, πού ὅ,τι κ' ἂν μοῦ ἐπρότεινε, ὅ,τι κ' ἂν μούλεγε, θὰ τῶκαμνα χωρὶς τὸν παραμικρὸν δισταγμόν...

Γλυκὸς σὰν μουσικὴ

—Τὸν ἀκούγα χωρὶς νὰ μιῶ. Μοῦ φαινόταν σὰν νὰ ὄνειρευόμουν ἡδονικά, σὰν ν' ἀκούγα καμμιά μαγευτικὴ γλυκεῖα μουσικὴ... Ἦτο τόσο τερατῶν, τόσο παραστατικὸ, τόσο τρελλὸ ὅ,τι μοῦ εἶλεγε... Φανταζόμουν, ἂν ἔξω ἐκεῖ, μπροστὰ στὸν κόσμον ἦτο τόσο εὐχάριστος τί θὰ ἦτο ὡς φίλος παλαιός, ὡς σύντροφος... Τὰ ὄφρα του μάτια, σὰν νὰ δραματίζοντο τὰς ἀπολαύσεις πού ἐζωγράφιζε, προσέθεταν εἰς τὰ φλογερά του λόγια χίλιες ἐρωτικὰς ὑποσχέσεις, τὴν μιὰ πιδὲ τρελλῆ ἀπ' τὴν ἄλλη...

Τόσο, πού ἀπορῶ πὼς συγκρατήθηκα

—Καὶ θυμοῦμαι γιὰ πρώτη φορὰ στὴ ζωὴ μου δοκιμάζα ἕνα περίεργον αἰσθημα, αἰσθη-

σιν μᾶλλον, διότι, ἀληθῶς, ἠσθανόμην, ὁρθῆ κ' ὅμως ἐκλελειμένη τελείως, μιὰν ἀρρητον ἡδονήν, σὰν ν' ἀπελάμβανα στὴν πραγματικότητα ὅσα μοῦ ζωγράφιζε καὶ μ' ἄφηνε νὰ ὑποπτεύω μὲ ὑπονοούμενα... Τόσο, πού καὶ τώρα ἀκόμη ἀπορῶ πὼς συγκρατήθηκα...

Δέν ἔχετε ἰδέα τ' ἦτο ὡς ἄνδρας

—Ἐξέρω, θὰ μὲ ὑποθέσετε ἴσως γιὰ καμμιά φιλήδονη... Βέβαια ὅ,τι καὶ νὰ σὰς πῶ, δέν θὰ σὰς δώσω μιὰν ἰδέαν τί ἦτο ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ὡς ἄνδρος. Ἰδιαιτέρως δέν τὸν ἐγνώρισα, ἀλλ' ὑποθέτω ὅτι ἦτο πράγματι ὅ,τι ἐφαίνετο, καὶ δέν ὑπεκρίνετο, δέν ἦτο δυνάτῳ νὰ ὑπεκρίνετο· ἐπαθαίνετο, τὸν ἔβλεπε.

—Λεπτότατος, διακριτικὸς ὡς ἐκεῖ πού πέρνει. Μ' ἄφησε, ἀφοῦ μοῦ εἶπε ὅτι θὰ μ' εὐρίσκε τὴν μεθεπομένην (καθ' ἣν συνεληφθῆ) καὶ μοῦ ἔδωσε τὴν κάρτα του, τσακισμένη στὴν γωνία. Σημείωσε δὲ κάτω ἀπ' τ' ὄνομά του «Λουκ. Γκαυγιέ, βιομηχανός», τὴν διεύθυνσιν: Μωμπαίξ 32.

...μὰς περιμένει μιὰ φωνηά...

—Ἐφυγε μ' ἕνα τελευταῖο ἀκόμη φιλοφρόνημα καὶ σὰν νὰ τὸν βλέπω τώρα ν' ἀνεβαίνει τὴν σκάλα τοῦ σταθμοῦ μὲ νεανικὸ βῆμα, εὐσταθῆς, κομψὸς μὲς στὸ κομπωμένον μπεζ πανωφόρι του. Μοῦ εἶχε εἶπῃ: —Θὰ πάμε μ' αὐτεκίνητο περίεργον. Μὰς περιμένει ἐκεῖ στὴν ἐξοχὴ μιὰ ἐρωτικὴ φωνηά ὄνειρομένη...

—Πῆγα τὴν ὥρα πού ὄρισάμε στὸ ραντεβού, ἀλλ' ἐκεῖνος δέν εἶχε ἔλθει. Τοῦ ἔγραψα τὸ ἴδιο βράδυ, ἐκφράζουσα τὴν ἐκπληξίν μου διὰ τὴν ἀσυνέπειαν· ἀλλ' ἀπάντησιν δέν ἔλαβα. Ἡ ἱπισκευὴς σας κ' ὅ,τι γράφετε σὲ φύλλο σας, πού μ' ἐκπληξί μου κ' ὀλως τυχαίως διάβασα σήμερα, μοῦ ἔξηγεῖ τὸ διατί. Δέν σὰς ἀποκρύπτω δὲ ὅτι λυπήθηκα.

Εἰς τὸ ἐρχομένον: Αἱ καταθέσεις ἄλλων ἐρωμένων του. — Ὁ Λανδρὺ αἰσθάνεται τύψεις. — Εἶχε καὶ συνενόχους; — Τὰ πορίσματα τῆς ἀνακρίσεως. — Νεῖα ἀποδείξεις τῶν ἐγκλημάτων του.

ΞΕΝΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

Ἀωρογόττεισις

Μεσάνυκτα· ἡ σελήνη τρέχει στὸ στερέωμα τὸν συνηθισμένον τῆς δρόμον, κ' ἐγὼ καθισμένος στὸ κατάστρωμα πολυεμικὸ πλοίου, τὴν παρατηροῦσα μὲ θαυμασμὸ στὴν ἀρχή, γιὰτι εἶνε τὸ μόνον ἴσως πρᾶγμα πού ἐκλύει τὴν προσοχὴ αὐτῆς πού λατρεῖω.

Ἐστέρα σκέσθηκα, ὅτι τὴν στιγμή αὐτῆ ἴσως κ' ἐκείνη νὰ τὴν θαυμάζῃ, πού κάνει τὰ χρυσὰ τῆς τὰ μαλλιά νὰ λάμπουν περισσότερο, καὶ ἐκάρφωσα φλογερά τὰ μάτια μου ἀπάνω της, πιστεύοντας ὅτι ἦταν δυνατὸ νὰ μεταδώσῃ τὴ ματιά μου αὐτῆ στὰ γαλανὰ τῆς μάτια.

Τὴν στιγμή αὐτῆ ἡ σελήνη κρύφτηκε καὶ ὁ οὐρανὸς σκοτεινίωσε, σὰν νᾶθελε νὰ διαψεῦσῃ τῆς ἐλπίδες μου, ἢ σὰν νᾶθελε νὰ δώσῃ ἀιστὴ εἰκόνα τῆς ψυχῆς μου, ὅταν σκέπτομαι ἐκείνη μὲ τὴν σκληρῆ τῆς τῆ καρδιά. Ὁ οὐρανὸς πάλιν ἔλαμψε, σὰν νᾶθελε καὶ πάλιν νὰ δώσῃ τὴν εἰκόνα τῆς ψυχῆς μου, ὅταν λάμπῃ σὰ ὄνειροπολημάτά μου, λέγοντάς τῆς «πόσον ὄραθα θὰ περνοῦσαμε ἂν μ' ἀγαποῦσες ὅπως πρῶτα!...

Ἐκῦτα· πάλιν τὴ σελήνη πού χρύσιζε τὰ ἴερά τοῦ Θεομαϊκοῦ καὶ τὴν ρώτησα: «Πέες μου ἐσύ, ὦ σελήνη, πού μὰς φωτίζεις τὴν πρώτην βραδείαν πού τῆς μίλησα, εὐὸ πού ἀκουσες τὰ λόγια μας, πέες μου, μ' ἀγάπησε ποτέ;»

Τὸ κρῦνιό τῆς ἦταν ἡ ἀπάντησις. Ὁ οὐρανὸς σκοτεινίωσε καὶ μαζί μ' αὐτὸν ἡ ψυχὴ μου μαύρισε, γιὰτι ἔμαθα τὴν ἀλήθειαν: «Δέν μ' ἀγάπησε ποτέ».

Θεσσαλονίκη 11-6-19 Rose d'amour

Καλλιτεχνικὰ αὐροσόγια

— Δέν ἔχετε ἔδικον. Μ' αὐτὲς τῆς γάμπες θὰ γίνετε μεγάλη ἡθοῦκος.